

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

No. 238. — Štev. 238.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 11, 1935. — PETEK, 11. OKTOBRA 1935

Volume XLIII. — Letnik XLIII.

LIGA NARODOV BO DANES DOLOČILA KAZNI ZA ITALIJO

Italijanski vojaki v Abesiniji cepajo ko muhe

OBLETNICA SMRTI JUGOSL. KRALJA

Po vsej državi so obhajalo prvo obletnico njegove smrti. — Velike demonstracije nacionalistov v Zagrebu.

BEOGRAD, Jugoslavija, 10. okt. — Po vsej Jugoslaviji so svečano obhajali prvo obletnico smrti kralja Aleksandra v Marseillesu. Mnogo tisoč ljudi je po celi deželi prisostvovalo našim županom in drugim cerkvenim opravilom.

Kralj Peter, kraljica Marija, princ Pavel z ostalimi člani kraljeve rodovine, državni uradniki, državni poslanci in senatorji so se vdeležili mrtvaških obredov v kraljevem mavzoleju v Oplenacu.

ZAGREB, Jugoslavija, 10. okt. — Ob navzočnosti nad 100,000 ljudstva je bila na glavni železniški postaji na kraju, kjer je lansko leto stala kraljeva krsta, odkrita spominska plošča kralja Aleksandra. Poneže so bili mrtvaški obredi na Aleksandrovem trgu. Oba obreda sta potekla brez vsakih nemirov.

Ko so imeli Sokoli v svojem sti na železniški postaji, pa so hrvatski nacionalisti pričeli velike demonstracije proti beogradski vladi in fašistom. Policija je množico razgnala.

Nato šli demonstranti pred nemški konzulat, kjer so demonstrirali proti Nemčiji in kanclerju Hitlerju. Slične demonstracije so bile dopoldne po raznih krajih mesta. Policija je množico razpršila.

Ko so imeli Sokoli v svojem glavnem stanu sejo v spomin kralja Aleksandra, so hrvatski nacionalisti napadli poslopje in razbili več šip. Sokoli so pridrli iz dvorane in na ulici se je pričel pretep. Ko je pričela policija posredovati, je bila tudi napadena s palicami, nakar je pričela streljati v zrak. Na obeh straneh je bilo mnogo ranjenih, toda policijske krogle niso ranile nikogar.

Pozneje so bile velike demonstracije na glavnem trgu za dr. Vladimira Mačka. Policija je razgnala množico.

Sedaj se je šele izvedelo, da so bili veliki nemiri v Bakovem selu v Dalmaciji 4. oktobra. Orožniki so vdrli na zborovanje kmetov. En kmet je bil ubit, eden pa ranjen.

PARIZ, Francija, 10. okt. — V Parizu, Marseillesu in po celi Franciji so bili mrtvaški obredi za kraljem Aleksandrom in zunanjim ministrom Barthouom.

„Združeni z bolesti polnimi spomini boste naši deželi ostali zvesti zadnji spodbudi junakega vladarja,” je predsednik Lebrun brzojavil kraljici vdovi Mariji.

Predsednik je, s temi besedami ponovil poslednjo željo umr-

TAJNIK ROPER ZAGOVARJA NOVI RED

Velika preiskušnja je bila srečno prestana. — Trgovski tajnik je govoril po radio.

WASHINGTON, D. C., 10. okt. — Trgovski tajnik Daniel C. Roper je izjavil da sloni program novega reda, Agricultural Adjustment Administration in postave za socialno oskrbo na dokazanih in preiskušnih vzgledih.

V svojem govoru po radio je Roper rekel, da vlada nikakor ne namerava demokratičnega sistema nadomestiti s socialističnim sistemom in da Rooseveltova vlada ne more delati čudežev.

„S tem, da se je vlada v splošnem slabem položaju poslužila tega programa (New Deal),” je rekel Roper, „je bila vstvarjena cela vrsta metod, s katerimi moremo z vso gotovostjo zgraditi boljše bodočnost.”

„Medtem ko hoče reakcionarni konservatizem odbrzati kolikor mogoče nedotaknjem stari red, povdarja liberalizem, da je potrebno izločiti one faktorje, ki so se v ognju naše iskušnje kot narod izkazali za neuspešne in vpeljati nove metode in mehanizem v nadomestilo onih, ki niso mogli zadostiti potrebam premenjenega časa.”

JAJCA BODO PRODAJALI NA FUNTE

LANSING, Mich., 9. okt. — Poljedelski komisar James F. Thomson je naznanil, da bodo po 1. novembru hišne gospodinjice v državi Michigan kupovale jajca na funte, ne pa več po tucatih.

lego kralja, ki je v zadnjih izdihljajih rekel, naj bi Francija in Jugoslavija za vedno odbržali prijateljstvo.

Govoreč pred spomenikom kralja Aleksandra in njegova očeta kralja Petra I. v Porte de la Muette se je maršal Franchet d'Esperey spominjal globokega sočutja celega francoskega naroda, ko je izvedel za ta tragedijo onega dne sredi priprav za svečan sprejem kralja Aleksandra.

„Mož, katerega smo pustili, da je bil umorjen v senci naše zastave, ni bil samo vladar prijateljskega naroda, temveč junak in lojalni tovariš v orožju v najhujših in najslavnejših dneh svetovne vojne,” je rekel d'Esperey.

V Marseillesu so francoski veterani položili venec na tlak, kjer je padel kralj Aleksander.

ČEDALJE MANJ BUTLEGERSTVA

Lansko leto so Newyorčani popili polovico vtihotapljenih pijače. — Večji davki kažejo na pojemanje tihotapstva.

ALBANY, N. Y., 10. okt. — Državni komisar za davke in finance Mark Graves je rekel, da tihotapstvo izginja. Še pred enim letom je zatrjeval ravno nasprotno, ko je rekel da v državi New York popijejo ljudje polovico vtihotapljenih alkoholnih pijače.

Graves utemeljuje svojo sedanjost trditve z večjimi davčnimi dohodki. V prvih 9 mesecih 1935 je država prejela na davkih \$14,217,693.24. V istem času lanskega leta pa samo \$10,153,277.53. V istem času so ljudje leta 1935 popili 181,531,961 galon opojnih pijač, lansko leto v istem času pa 153,142,365 galon, katere je bilo mogoče dognati na podlagi davkov.

Graves pravi, da ljudje letos ne pijejo več kot lansko leto in mora zato tihotapstvo pojmajati.

V septembru lanskega leta je prišlo v državno blagajno v davkih na alkoholne pijače \$1,509,200.15, letos pa \$1,791,672.91.

V septembru letošnjega leta so prinesli davki na pivo \$876,688.27, lansko leto pa \$747,593.96. Davki na žganje v istem času lanskega leta so prinesli \$722,649.05, letos pa \$871,891.14 in na vino letos \$38,280.45, lansko leto pa \$32,651.21.

NESREČA PREDSEDNIKO- VIH SINOV

BOSTON, Mass., 10. okt. — Dva sina predsednika Roosevelta sta komaj ušla smrti, ko je njun avtomobil zadel v lokomotivo na železniškem križišču.

John Roosevelt, ki je star 19 let in je dijak na Harvard vseučilišču, je opraskan po rami, njegov 28 let stari brat James, ki je uradnik pri neki zavarovalni družbi v New Yorku, pa se je samo pretresel.

James je obiskal svojega brata in John ga je s svojim avtomobilom peljal na letališče, da bi se z aeroplanom odpeljal v New York. Da ni bilo hujše nesreče, se imata zahvaliti samo Johnovi prisotnosti duha, ko je avtomobil naglo obrnil v stran, toda navzlic temu se je avtomobil popolnoma razbil.

O tej nesreči je predsednika Roosevelta, ki se nahaja na križarki Houston v Pacifiku, obvestil tretji sin Franklin, ki je star 21 let in je tudi dijak na Harvard vseučilišču. Franklin je bil že pogosto aretiran zaradi prenege vožnje z avtomobilom.

BORBA PROTI VOJNAM IN KOMUNISTOM

AFL hoče skleniti zvezo z Ameriško legijo. — Murphy je imel govor na konvenciji delavske federacije.

ATLANTIC CITY, N. J., 10. okt. — Z velikim odobravanjem delegatov na 55. letni konvenciji American Federation of Labor je bila stavljena resolucija, ki zahteva, da delavska federacija vsilja pri tem, da se v sedanjih mednarodnih krizah Združene države pod nobenim pogojem ne zapletejo v vojno. Poleg tega pa so se govorniki obrnili proti komunizmu in proti vsakemu vmešavanju tujih agitatorjev v zadeve ameriškega naroda.

Tajnik za vzgojno vprašanja v AFL Spencer Miller je otvoril debato z besedami: „Odgovorni smo za to, da zapadna civilizacija ne pogine. Rok ne smemo držati križem, dokler nismo poklicali v življenje narodnega gibanja, da obvladamo sedanjo krizo.”

Nato je Miller prešel na Wagerjevo postavbo in na postavbo za socialno varstvo, od katerih je odvisen uspeh delavskega programa. Miller je rekel, da je NRA, umrla samo vsled pomanjkljive uprave.

Nato je govoril narodni poveljnik Ameriške legije Ray Murphy in rekel:

„Legija se bo vedno in z vso svojo močjo borila proti temu, da bi bila dežela zopet kdaj potegnjena v kako vojno. Mi, veterani, smo imeli dovolj vojne. Imeti hočemo mir. Pravimo pa, če že mora priti vojna, potem mora priti kak dobiček. Dežela ima v takem slučaju ravno tako pravico do službe kapitala in industrije kot do službe državljanov v splošnem. Postavili smo se na stališče, da posamezne osebe nikdar nimajo pravice na grobovih padlih nakopičiti bogastva. Nobenih predpravie in nobenega dobička za kogarkoli.”

Zatem pa se je Murphy obrnil na delavske delegate, da se v narodnem gibanju zavzamejo za iztrebljenje komunizma. Med drugim je rekel naslednje: „Na čelno ne stojimo nasproti premebi ameriške ustave, ako se to izvrši pravilno. Toda smo proti vmešavanju od zunaj v naše zadeve.”

DELO ZA DIJAKE

PHILADELPHIA, Pa., 9. oktobra. — Ravnatelj urada za pomoč dijakom na Pennsylvaniji vseučilišču, dr. Clarence Clewell je naznanil, da je bilo vseučilišču podeljenih 796 vladnih služb, ki naj se razdele med dijake. Za službe se je prijavilo 1500 dijakov.

NADVOJVODA OTON OROPAN SVOJIH PRAVIC

Napačni voditelji ovirajo njegovo vrnitev. — Toda njegova ura bo še enkrat prišla.

DUNAJ, Avstrija, 10. okt. — Pretendent na avstrijski cesarski prestol, nadvojvoda Oton, je rekel svojim prijateljem, da so samo prevara in napačni voditelji pred tremi meseci preprečili njegovo vrnitev kot avstrijski cesar.

V svojem pismu na župana Otto von Waldhofen pravi Oton, da se je 7. julija, ko je avstrijski parlament prekladal protihabsburško postavbo, hotel vrniti „na ljuba tla” svoje domovine. Dodal pa je, da bo njegova ura še prišla.

Prevara, katero omenja nadvojvoda Oton v svojem pismu, je v tem, da so bili gotovi krogi mnenja, da bi njegova vrnitev ogrozila neodvisnost Avstrije.

„Dal Bog, da ne bi bil vladar nad razvalinami,” pravi Oton v svojem pismu. „Nemir in negotovost v sre Evrope naj bi oblastnike napotila, da delujejo, da postane pravica zopet pravica.”

Oton in njegova mati bivša cesarica Zita sta se prejšnji mesec po dajšem bivanju v Franciji in na Špankem vrnila na grad Steenokkerzeel v Belgiji.

SENATORJEVA MATI NE SPREJME ODŠKODNINE

WASHINGTON, D. C., 10. oktobra. — Mati umrlega senatorja Bronsona M. Cuttinga je abvestila podpredsednika Garnerja, da ne bi bila hpravičena, ako bi sprejela \$10,000, kar senat običajno določi za izplačilo najbližjemu sorodniku za umrlega senatorja, ker ima dovolj privatnih dohodkov.

Cutting je bil ubit v maju pri nesreči z aeroplanom.

ZASUTI PREMOGARJI

P R A G A, Čehoslovaška, 9. oktobra. — Šest premogarjev je bilo najbrže ubitih, ko jih je eksplozija zajela v rovu v Prokopu.

SODIŠČE SVETUJE ZA- KONSKE POČITNICE

MEMPHIS, Tenn., 10. okt. — Sodnik Mrs. Minne Bunn je neki črni ženi svetovala, da naj zapusti svojega moža — saj za nekaj časa.

„Mož mož me hoče ubiti,” je rekla črna žena. Spi z britvijo pod svojim zglatjem, jaz pa spim s kladivom pod svojim zglatjem. On spi dobro, jaz pa sploh ne spim.”

TRI BREZPOMEMBNE ITALIJANSKE ZAVEZNICE—AVSTRIJA, MADŽAR- SKA, ALBANIJA—PROTI SANKCIJAM

ODLOČNO STALIŠČE LIGE NARODOV

Razen treh, so vse države, ki so zastopane v Ligi narodov, včeraj glasovale, naj bo Italija primer-no kaznovana, ker je brez tehtnega vzroka začela vojno z Abesinijo.

Na strani Italije so Avstrija, Madžarska in Albanija, enainpetdeset držav je pa proti nji.

Danes bo svet Lige narodov razpravljaj, kakšna kazen naj zadene Italijo.

Mussolini je že zapretil, da nima mornarica nobene države pravice blokirati pristanišča, kamor pošilja Italija svoje vojaštvo in vojni moterijal. — Dostavil je, da bo smatral to za vojno dejanje.

ANGLIJA JE ŽE NASTOPILA

Ko je hotel včeraj italijanski delegat baron Pompeo Aloisi po radio razpravljati o položaju, angleška vlada ni dovolila, da bi bil njegov govor broadcastan v Združene države preko neke angleške postaje.

To je povzročilo v Italiji veliko razburjenje.

MRZLICA NEUSMILJENO GOSPODARI

V Halifax, N. S., je dospel včeraj z Daljnega iztoka parnik „Cingalese Prince”. Njegov kapitan John Smith je rekel nekemu časniškemu poročevalcu: —

— V Afriki cepajo italijanski vojaki ko muhe. Vzrok temu je tamkajšnje podnebje in pa nalezljive bolezni, proti katerim niso Italijani dovolj odporni.

Na stotine Italijanov je oslepelo. Bolnike, ki ne bodo nikdar okrevali, odvažajo sleherni dan italijanske ladje v Italijo.

Zdravniki v Port Said in Massau, kjer se izkrcava italijansko vojaštvo, so mi povedali o nešteti slučajih, ko je bil vojak zjutraj še čvrst in kre-pak, popoldne je pa že podlegel mrzlici.

ITALIJANSKA LETALA NIMAJO SREČE

Italijani so se najbolj zanašali na svojo letala, ki naj bi pripravljala pot prodirajoči infanteriji. Včeraj so Italijani obstreljevali tri mesta. „Sveto” mesto Aksum se še vedno trdno drži.

Pri Gara Alta so Abesinci izstrelili veliko italijansko letalo. Trije letalci so bili ubiti, četrtega so pa Abesinci ujeli.

Glavni stan abesinske armade je v Makale, kamor je včeraj zopet dezertiralo tisoč Eritrejcev.

BOMBNA LETALA — BREZ KORISTI

Dr. Jim Lamie iz Pittsburgha, ki je abesinski državljani in osebni svetovalec abesinskega cesarja, se mudi te dni v Združenih državah ter je rekel ameriškem časnikarjem:

— Mussolini se najbolj zanaša na svoja bombna letala, s katerimi si pa ne bo čisto nič na boljšem. Ko bodo Abesinci zaslišali letala nad seboj, bodo enostavno pobegnili v gozdove. Bombe bodo padale v zapuščene vasi ter rušile borne koč, napravljene iz ilovice in trave. Tako koč lahko postavi domačin v štiriindvajsetih urah brez vsakih stroškov; vsaka bomba, vržena iz bombnega letala, pa stane Italijane dva tisoč petsto dolarjev. — Bombe bi se mogoče obnesle, če bi bile vržene na velika mesta, kjer je prebivalstvo gosto naseljeno, ne pa v Abesiniji, kjer na vsaki kvadratni miljji je komaj par koč.

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih

Za Glas Naroda priredil I. H.

PRVI ZVEZEK

62

Grem k Albertu na balkon. — Koler vas pozdravlja. S Helgolandia je odpotoval in mora biti, kar morem sklepati po pismu, kdaj je bilo pisano, že v Monakovem. Zelo se veselim dobrega. — Pri pogledu v Albertov obraz umolknem. V njegovih potezah so bili vsi znaki globokega nemira. — Albert, kaj vam je? Ali ste prejeli kako sili bo poročilo?

— Tukaj! Berite!"

Ponudi mi pismo. Ko ga hočem vzeti, ga zopet potegne nazaj in obrne prvo stran — na tej strani je bilo pač nekaj, česar nisem smel brati.

Pismo držim v rokah in vidim da je pokrito z majhno, tresočo se zvito pisavo, čije vrste so pogosto izginjale pod rumenimi lisami, ki so izgledale kot sledovi pretočenih solza.

— Čegavo pismo je to?

— Našega profesorja.

Skušam brati, kar se mi pri tej pisavi in pri večernem mraku ni lahko posrečilo. Druga stran pisma se je pričela z besedami:

— Kakor sem izvedel, že odpotoval, zato smem upati, da sem Vaše naročilo izpolnil v Vašo zadovoljnost. V mojem življenju mi je bilo vedno v veliko veselje, če sem mogel komu napraviti kako uslugo. Toda verjemite mi, cenjeni gospod Albert, to pot sem mogel napraviti samo zaradi Vas, samo za človeka, ki ga kot Vas obenem ljubim kot svojega sina in brata, ga hvaležno spoštujem kot svojega prijatelja in dobrotnika. Imel je pač mladost in lepoto za zapeljivke. In ako hočem biti pravičen, ni niti meni, niti mojim kaj naredil. In vendar! Kaj ni vse zaradi njega prišlo nad mene! Po njem in po mojem usmiljenju. Oba imata prvo krivdo nad to zadnjo strašno in gnjusno stvarjo. Ko sem mu vse povedal in ko sem ga zapustil, me je vleklo, da bi pri svojih nemih dragih iskal tolažbe. K grobovom Marjete in Marije —"

Pismo spustim v naročje in vprašam:

— Marija? Kdo je Marija?

— Marjetina mati.

In zopet berem:

— Na grob Marjete in Marije sem šel, nato k tihemu stanovanju svoje ljube pokojne žene in naših mrtvih otrok. Tam sem klečal, sem molil in jokal. O, da saj ne bi bil več stavljen, da bi se bil s svojimi nohtovi zagrebel med nje! Prihranjena bi mi bila najgrenkejša bolečina mojega življenja. Kajti, ko sem prišel domov in me je Nesti poljubila, tega ni napravila kot vedno, in takoj sem videl, da je bila blede in imela objokane oči. Takoj sem jo vprašal Kje je Joza? Tedaj pa se mi Nesti ihte vrže okoli vratu in nobene druge besede ni mogla izgovoriti kot samo eno: proč! — Moj dragi, dragi gospod Albert! Ko to pišem, komaj anorem razumeti, kako sem mogel prenesti te strašne dneve polne čakanja in upanja, ne da bi Vam potožil svoje gorje in zaprosil za svet. Toda jaz nisem bil več jaz. Kaj bi se zgodilo z menoj, ako ne bi imel svoje Nesti. V tem otroku vidim božjo ljubezen, ki navzlic vsemu še vedno misli na mene. Moja trdna, dobra Nesti! Trpi dvojno, za sestro in za mene, in vendar je mirna in je storila vse, kar bi ji koristilo, da bi prišla na Jozino sled. Da pa bi me dvignila v moji bolesti, tega ni zdržala njena moč. Kajti, da me je mogla Jozza zapustiti, mi je strlo srce. Da me je pa še — Beseda je bila debelo prečrtana. — Ne, te gnjusobe ne morem zapisati! Kakor mi tudi Nesti ni mogla povedati. Dobrotljivi Bog! Kako more otrok pisati svojemu očetu take besede: da sem zaradi onih dveh svoje sree obrnil od nje! Da je nisem ljubil — ne nje, svojega najljubšega otroka! In sedaj hoče iskati srečo in ljubezen med tujimi ljudmi. O moj ubogi, nori otrok! Kaj iščeš, kaj boš našel! Veste, dragi gospod Albert, pri sebi nisem nikdar slutil kake domišljije. Toda sedaj jo opazam in mi slika podobe, ki mi mučijo srce. In poleg tega še očitania, ki si jih delam sam. Saj sem tudi jaz nekaj kriv. Grešil sem na svojem otroku, ko sem s svojim usmiljenjem do uboge zapuščene v njenem srečju zbudil gnjev. Gospod Bog najbrže nima nikakega veselja nad usmiljenjem, ker ga tako kruto kaznuje. In vendar ne poznam druge pomoči, kot da upam vanj. Ako bi me zapustilo zaupanje do njega, bi moral pri tem čakanju obupati, v teh brezkončnih urah, ko tako sedim in poslušam, ako po stopnicah zopet ne prihaja moja Jozza. In ko bi jo zopet enkrat videl? Kakšno jo bom videl? Ponosna je in srborita, ne bo sa vrnila, dokler ji gorje in beda ne zlomi njene upornosti in njenega ponosa ne pohodi z nogami. Dragi gospod Albert, dovolite, da skončam, ne morem več dalje pisati. Samo kaj kmalu mi napišite par vrstic. Ako me more kdo potolažiti, ste Vi, moj dragi, cenjeni mladi prijatelj! Moja Nesti ne ve, da pišem, prav gotovo ne bi dovolila, ker se tako zelo razburjam. O Vas govori mnogo in z velikim spoštovanjem, kajti ve, da mi je ljubo slišati Vaše ime in o Vas spovorniti. Sedaj pa zdravstvujte! Gospod se naj Vas spominja pravico in srečo in veseljem! Toda ne! To je duhovniški izraz. Slišati morate besedo človeka. In to je: Rad Vas imam in Vam želim vse najboljše. Bodite pozdravljeni iz dna duše od Vašega hvaležnega, Vas visoko spoštuječega, do smrti žalostnega

Ambrozija Barka.

Poteza pod tem imenom se je široko razlila in se pomešala z rumenim solznim madežem.

Molče vrnem pismo. Tudi Albert ne reče niti besede. Z obema rokama se nasloni čez ograjo balkona in gleda na jezero, iz katerega so se kadile tanke megle. Nato gre v sobo prižale svetilko in prične pisati.

V roku vzamem knjigo in berem še eno uro. Dolgo nisem mogel zaspati. V sobi slišim prijatelja hoditi z neumornimi koraki. In vedno vidim priprosto profesorjevo sobo s klavirjem, naložen z notami in sobico, v kateri je stala Marjetina smrtna postelja. In vidim, kako Ambrozij Barka s kratkimi nogami brez prestanka caplja med stenami svoje sobe, kako pri svojem šepetajočem "da" popravlja naočnike in s tresočimi prsti drgne bele lise svoje brade. Vidim ga, kako se opoteka proti klavirju, da išče tolažbe pri svojem svetem Mozartu

French Line OD NEW YORKA DO VSE EVROPE (PREKO HAVRA)

NORMANDIE	—	23. oktobra	.
LAFAYETTE	—	2. novembra	23. novembra
CHAMPLAIN	—	9. novembra	30. novembra
ILE DE FRANCE	—	16. novembra	7. decembra

ZA NADALJNE INFORMACIJE IN KARTE VPRAŠAJTE PRI: 302 EAST 72nd STREET

LEO ZAKRAJSEK

General Travel Service, Inc. NEW YORK CITY

in kako med sanjaviimi zvoki zopet skoči na noge, teče k vratom poslušati po temnih stopnicah. —

Ko zaspi, se mi je sanjalo. Sanje pa so bile brez svetlobe in brez barv, kot pokrajina v mesečini. Vse sanje so bile le en zvok — Mozart in vedno Mozart. Sredi noči se prebudim. In še, ko sem bil zbujen, slišim zvoke. Toda to je bil mrmrajoči glas vodometa doli na vrtu in tiho šumenje, s katerim je jezero metalo svoje valove na trs ob bregu.

(Dalje prihodnjič.)

BOS PO ŽERJAVICI

London je te dni doživel ne navadno senzacijo. Pred vratom neke vile v predmestju se je gnetla množica radovednežev. Policijska oblast je imela do besedno polne roke dela, ko je zadrževala radovedneže, da niso vdrli na vrt. Niti novinarji kljub legitimacijam niso smeli tja. Šlo je za trogo znanstven poskus, pri čemer je seveda javnost samo v napotje. Z vrta se je v gostih oblakih dvigal dim. Oddelek gasilcev je čakal z brizgalnami, da bi takoj nastopil, ako bi plamen, ki je gorel v jarku, zajel drevje in grmovje. Ob jarku so na obeh straneh stali slavni znanstveniki, zdravniki, psihologi in etnologi ter so pazljivo motrili posipanje žerjavič.

Na ležalnem stolu sloni črnolas suhljat moški. Obleden je v črno. Čevlje je sezul. Pravkar si je dal temeljito umiti noge. Slavniki kirurg prof. Panet neti kleči pred njim in vestno preiskuje njegova stopala. Vse v redu. Stopala niso niti posebno utrjena niti natrta z nobenim kemičnim sredstvom. Plameni v štiri metre dolgem in dva metra širokem jarku so se strnili v valujoče žarenje.

Slednjič so pripravile končane. Mršavi Indijec stopi nekaj korakov od jarka, napoljenega z žerjavico. Potem obstane in precej časa strepo in skrajno napeto zre predse. Ustnice se mu komaj vidno tresejo. Premišljeno začne nato stopati proti jarku. Zdaj, zdaj bo stopila njegova bosa noga na žerjavico.

Eden izmed navzočih učenja-

kov je nato pripomnil, da je Kuda Bux svoj poskus izvedel res v prav posebno neugodnih okoliščinah. Jarki za žerjavico so ponavadi mnogo globlji, tako da veter ne more sproti odnašati pepela. Tudi ima fakir sicer dovolj priložnosti, da se pred nastopom v največjem miru in tišini osredotoči.

Žerjavica še vedno žari. Časopisni papir, ki ga vržejo v jarek, hipoma zgori. Ni dvoma, da bi si bil Indijec temeljito opeknel noge, če ne bi njegovo telo imelo nekih sil, ki jih danes še ni bogoče pojasniti. To sta izkusila tudi oba znanstvenika, ki sta s svoj strani ponovila fakirjev poskus. Tudi ta dva sta se duševno osredotočila, kolikor sta pač mogla. Komaj pa sta se z bosimi nogami dotaknila žerjavič, sta že tudi z bolestinu spačenimi obrazi odskočila. Njima stopala so bila močno opečena in mehurjasta.

Tako je torej ugotovljeno, da je to težko dejstvo. Pri teku skozi ogenj, ki je še danes v navadi v Boigariji, Novi Zelandiji, na Japonskem, na Tahitiu, na Triniadu, v Honolulu in na Fidžijanskih otokih, morajo biti dejansko neke nepojasnjene telesne sile po sredi. Da te preišče in pojasni, to nalogo si je zastavil psihološki institut na univerzi v Londonu. V koliko se mu bo naloga posrečilo, to bo pokazal čas.

PROBLEM RAKA Z NOVE STRANI

V prejšnjih časih so zdravniki pri bolezenskih diagnozah upoštevali bolj ali manj metodično tudi barvo las. Neki zdravnik je na podlagi svojih opazovanj n. pr. trdil, da so plavolas ženske podvržene posebnim drugim boleznim nego rjavke, ki jih je treba zato zdraviti tudi z drugimi zdravili. Nu, medicina na takšne trditve v splošnem ni polagala velike važnosti.

Iz tega razloga pa so zanimiva opazovanja, ki potekajo od nekega brazilskega zdravnika. Ta je na pre mnogih primerih namreč odkril čudne zveze med predčasno osivelostjo in rakom. Človek, ki predčasno osivi, po njegovem mnenju ne more dobiti raka. Med njegovimi pacienti ni bilo nobenega, ki bi imel raka in bi bil istočasno zgodaj osivel. V tem pogledu so bili nekateri primeri kar poučni.

Zgodilo se je n. pr. da je bil 70-leten možakar, ki ni imel ne vzleje svoji visoki starosti niti enega sivga lasu, rakast, njegovi otroci, ki so imeli kakšen siv las, pa so bili brez izjeme zdravi. Ali pa drug primer: stara mati, bolnica na rakom, ima še vedno lepe, črne lase iz svoje mladosti, njema osivela le pa je zdrava. Dolga vrsta takšnih primerov je napotila zdravnika do tega, da se danes pri diagnozi raka ozira tudi na barvo las. Če pride n. pr. k njemu človek, ki meni, da ima raka, a so mu lasje sivi, smatra zdravnik to za gotovo znamenje, da s tem človekom ni hudega. In natančna preiskava mu doslej še vedno dala prav.

Seveda pa s tem ni rečeno, da ima to njegovo naziranje splošno veljavo za vse ljudi in kraje. Za sedaj bo to veljalo pač le za prebivalce Rio de Janeiro, dočim bo treba drugje še mnogo opazovanja preden

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

11. oktobra: Berengaria v Cherbourg
15. oktobra: Europa v Bremen
17. oktobra: Aquitania v Cherbourg
19. oktobra: Rex v Genoa
23. oktobra: Ile de France v Havre
Washington v Havre
Normandie v Havre
25. oktobra: Majestic v Cherbourg

Roma v Trst
Bremen v Bremen

2. novembra: Lafayette v Havre
Conte di Savoia v Genoa
6. novembra: Manhattan v Havre
8. novembra: Aquitania v Cherbourg
9. novembra: Europa v Bremen
Champlain v Havre
16. novembra: Ile de France v Havre
Rex v Genoa
20. novembra: Washington v Havre
Majestic v Cherbourg
23. novembra: Lafayette v Havre
28. novembra: Europa v Bremen
29. novembra: Berengaria v Cherbourg
30. novembra: Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa

DVA VELIKA BOŽIČNA IZLETA V JUGOSLAVIJO

Prirejata ju vaša priljubljena zastopnika, ki uživata velik sloves med Jugoslavlani, in vi boste z veseljem potovali s svojimi rojaki.

MAJESTIC 6. decembra
AQUITANIA 14. decembra

Izvešan potniški spremljevalec vas bo spremljal do vašega cilja, preskrbel vam bo dovolj zabave na parniku, skrbel bo za vaš pojni list, prilagojen in druge potrebe na potovanju, da bo vaša vožnja brezskrbna. Izborna domača kuhinja. Odločite se zgodaj in si preskrbite zaželjen prostor.

ZA PODROBNOSTI VPRAŠAJTE PRI:

FRANK SAKSER, Jr. LEO ZAKRAJSEK
Potniški oddelk "Glas Naroda" General Travel Service, Inc.
216 W. 18th St., New York 302 E. 72nd St., New York

CUNARD WHITE STAR

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razporejali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko ne potrebnega dela in stroškov, za to Vas prosimo, da skušate na ročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali ji pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojim imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lavish

COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffin
Walsenburg, M. J. Bazuk

INDIANA: Indianapolis, Louis Bapich

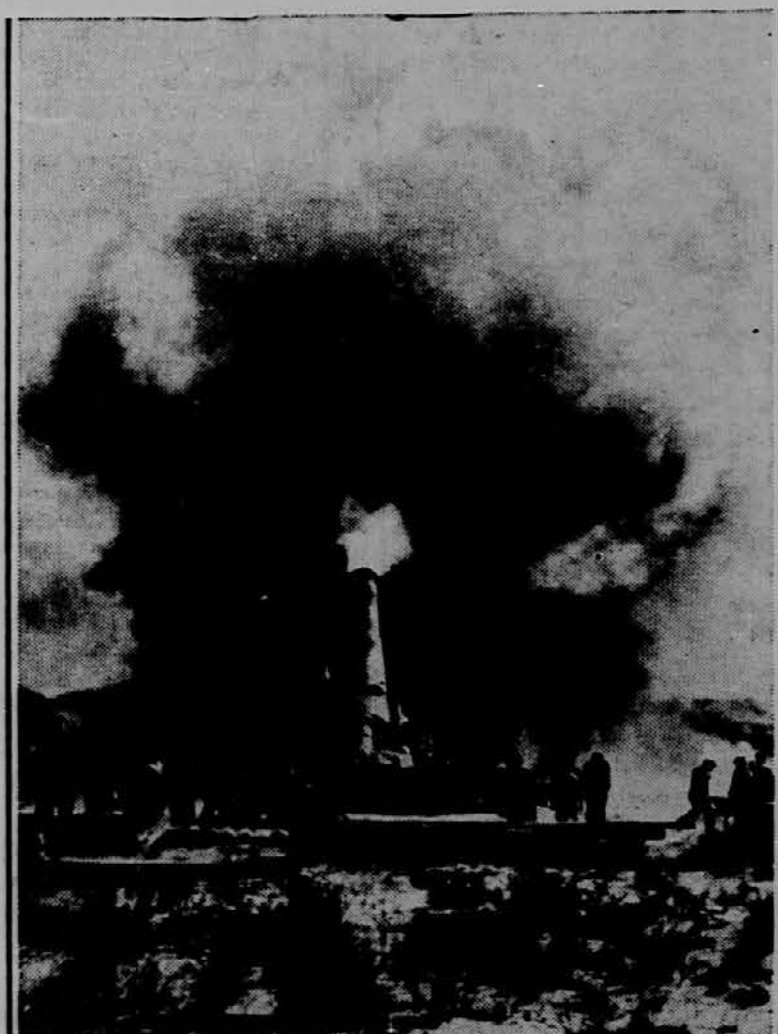
ILLINOIS: Chicago, J. Bevilč, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

se bo dala o stvari izreči končna beseda. Ljudje razen trdih hipohondrov, so itak navajeni, do bolezenskih znakov ne upoštevajo in da prihajajo posebno zavoljo raka vse prepozno k zdravniškemu pregledu. Če bi to svojo nemarnost podkrepili sedaj še z zanašanjem na sive lase, bi ne storili dobro. Na vsak način pa imajo opazovanja brazilskega zdravnika svoj pomen, ker nam kažejo problem raka z nove strani, tako da bo mogoče to bolezen morda diagnosticirati pravočasno po zelo vidnem znanjem znaku, po barvi las.

Vsak zastopnik mora potrditi za avto, katere je prejel. Zastopnik reje komu tople priporočila.

UPRAVA "GLAS NARODA"

VOJAŠKE PRIPRAVE ZDRUŽENIH DRŽAV

Slika je bila posneta tekom velikih artilerijskih manevrov v Fort Tilden, N. Y. Z denarjem, ki ga je treba plačati za izstrelke velikega topa, bi se mogla več mesecev preživljati družina nezaposlenega delavca.